

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

XLV. An Christus Patiens de salute sua dubitarit, aut sibi timuerit
desperabundus?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

Quò detestabilior illa vox Caluini est: Vehementia doctoris presentem celestis decreti memoriam illi abstulit; ut non reputaret in ipso momento se hac lege missum esse humani generis Redemptorem.

V. Pugnantiæ loquitur Calvinus, Deo memoriam ipsi auferente. Nam in Matt. 26. obiectum mortis timorè abstulisse mentem Christo loquitur ac memoriam officij: At in Luc. c. 22. v. 42. acerrimè contendit; Christum intèssimè de metu & horrore diuinæ maledictionis cogitasse, ac deprecatum fuisse.

VI. Desperat causam Calvinus de mique ipse dicens in Matt. c. 26.

Neque hic subtiliter disputare necesse est, An illi obrepere potuerit salutis nostræ obliuio. Quia hoc unum sufficere nobis debet; cum in mortis deprecationem erumperet, de aliis non cogitasse, quæ viam clausissent, scilicet, deprecationi mortis. Ergo obrepit obliuio.

Ideo sibi obiicit ipse, quæsito scilicet, effugio: Si quis excipiat; Primum motum, (quem frenari, antequam longius excurreret, oportuit) non fuisse temperatum, ut decebat. Respondeo, inquit, non posse in hac natura nostra corruptione perspicere affectuum feruorem cum temperie, qualis in Christo fuit. Sed hunc dandum esse honorem Filio Dei; nec eum aestimemus in nobis.

AUTOR. AT tecum ipse pugnas, Caluine. Negas, intelligi Perspicere posse affectuum feruorem cum temperie. Quomodo igitur affirmas, quod non intelligis ipse? Ecquæ culpas Christum in eo, quod non perspicis? Quomodo sententiam hanc Euangelistæ exponis; quam perspicere nequis? Cæcus, duxque cæcorum es: ut versus in sententiam reprobam reprobus.

MANET itaque, IESVM I. Nec in consideratum prorupisse votum (sic enim

Sapiens non fuisset.) 2. Nec correctione dignum aliquid dixisse: (sic enim peccasset.) 3. Nec preces non meditas obtulisse Deo: (sic enim temerarius foret.)

4. Nec vocem vi doloris extorsam profudisse: (sic enim appetitui suo dominari nequiuisset.) 5. Nec placida unquam moderatione caruisse: (sic enim passionibus vitiosis, quæ rationem anteuertunt, obnoxius egisset.) Hactenus de impostura Christo obliuione sui ac inconsiderantia: (de Ignorantiâ suprâ.) Porro de Peccatis eidem affectis disquirendum est.

QVÆSTIO XLV.

An Christus Passurus de salute sua Dubitavit, vel sibi Triuerit?

CALVINISTÆ, in hortu dubitasse; in cruce Dominum desperasse; blasphemant. Ideo

CALVINVS in Galat. c. 3. ita sceptice Christus verè reus Maledictionis aeternæ peccator fuit. Idem in I. Cor. c. 5. Quomodo sumus iusti coram Deo? Certè, ut Christus PECCATOR Iustus fuit.

AUTOR. Ita vniuersim iste Rhamdamantus. At ordine nos; ac primum de hortensi Peccato? dein, de Cruciatu, quæst 46.

DE HORTENSI DELICTO Domini. Caput pauere, & sedere, & manuum esse. Quia locus hic Arianis fauere, Christianique derogare Diuinitati videbatur, simul & Charitati; pro nobis liberandis patendi mortem, qualem plures adire intrepidè martyres: Idcirco eum SS. Patres diligenter exposuerunt; tametsi aliter alij variè diuinando.

AT CALVINVS, eiusque sequaces, locum hanc; non de mortis temporibus hortore; sed de aeternæ horrore supplicioque nil exhor.

exhorruit interpretari: Ipsi huc verba reddamus noua hominis noui, seu portenti: certe nulli retrò hæresiarcharum vsurpata.

1. Unde, inquit, in Mat. c. 26. v. 37. Christo moror, & anxietas & formido, nisi quia in morte tristis aliquid & magis horribile concepit, quàm separationem animæ & corporis? Pauloque post: Non mortem horruisse simpliciter, quatenus transitus est è mundo: sed quia Formidabile DEI TRIBVNAL illi erat ante oculos. Quare nihil mirum, si horribilis exitus abyssus, metu & anxietate duriter eum cruciauit. Rursum ad illa ibidem v. 38. Tristis est anima. &c. Animum Filij Dei mors per se non cruciasset; nisi eum DEI IVDICIO sensisset sibi esse negotium.

2. Deinde ad hæc: Pater si vis, &c. QVÆRITVR: Quid orando Christus fecerit? Apostolus ad Hebr. 5. dicit, exaudatum fuisse à suo patre, (sic enim legi vult; non pro Reuerentiâ sua.) Id porro non quadraret, si mortem simpliciter timuisset Christus: Quia ab ea liberatus non fuit. Unde sequitur, Grauioris mali timore ad deprecandum mortem fuisse adactum. Nempe cum IRAM DEI sibi propositam videret, quatenus ad eius Tribunal, totius mundi peccatis oneratus se sistebat; necesse illi fuit, Profundum Mortis Abyssum exhorrescere.

3. Mox dicit huius horroris certum argumentum, ait, Sudorem Christi sanguineum fuisse. Si cui enim mortis timore hoc contingat, puerulo ac muliebri eum animo esse dicemus. Hæc ibi, & in Luc. 22. v. 42. Luculentius verò blasphemiam hanc, in Iustis. lib. 2. cap. 16. §. 10. &c. explanat, vt quod Christi horror in horro fuerit descensus eius ad inferos exordium. Tunc enim ait, cum inferorū copiis, & æterna Mortis horrore confectis manibus luctatus, diros in Anima cruciatus Dammati ac perditū hominis pertulit: tunc pœnas omnes, à damnatis expectendus in Anima persoluit: Hoc vno excepto; Quod non poterat in illis detineri.

4. Tunc Christus orauit, non vt immunis esset à morte; sed ne absorberetur, vt Peccator: Quia formidabilem illam abyssum sentiebat, se

à DEO derelictum & alienatum esse: Omnia Irati Dei signa expertus est; Maledictionem & Iram Dei timuit. In quo timore diros & horribiles cruciatus perpessus fuit, videns SE AD TRIBVNAL DEI REVM STARE, nostrâ eiusâ, &c. Hoc nisi ita sit, Pudenda mollietas Christi fuisset; & magis meticulosus extitisset, quam plerique gregarij homines. ibidem §. 12.

II. Cæterum NON hic per omnia CONVENIT inter felse CALVINISTIS. I. CALVINVS enim & BEZA pœnas has pertulisse Christum existimant Ante mortem, cum in cruce clamauit: Deus meus, Deus, &c. 2. Alii apud Fulconem, in defensione Translationis Bibliorum, & Latimerus Anglus, etiam post mortem aiunt, eas ipsum in inferno expendisse. Quo de nos inferius disceptabimus.

III. LVTHERANI in vtroque consentiunt. I. CONCORDIÆ FORMVLA, (Pandora Bergensis illa, an Lupa?) in Repetitione art. 9. sic loquitur: Simpliciter Credimus TOTAM PERSONAM, Deum & Hominem post sepulturam ad inferos descendisse. Per totam autem Personam duas se Naturas intelligere asserit.

2. LVTHERVS in Psal. 16. Tom. 2. Ienensis, anno 1557. pag. 181. Secundum vtramque Naturam dolores in inferno, damnatorum loco, verè sustinuit: Ignem infernalem expertus est: Gehenna gustauit flammis: Damnatorum pœnas pertulit. Hæc est variata & copiosè loquens phrasologia partim Luheri, partim Schmidelini in concione habita Augusta, impressa Tubingæ, anno 1559. partim Epini in Psal. 16. Sic & Melanchthon in Locis Commun. c. de Filio: Brentius Comment. in Act. cap. 2. & in lib. de Christi Maiestate, parte 2. &c. Communis igitur blasphemia hæc est Luthero-caluinistis censenda.

AUTOR. Permisceant illi hortilem horrorem horrori cruciario; ego non illud egerim. Audiuius de hor-

K tenſi

tenſi; hunc quoque in præſens diſcutiamus: de Horrore in cruce ſingularim inferius. Tria autem conſpicor explicanda: 1. Quid Chriſtus timuerit, ac deprecatus fuerit? 2. Quomodo? 3. Quare? I. OB MORTEM TEMPORALEM ſolam inſtantem Chriſtus fuit mœſtus, Patrem orauit, agonizauit. I. De Mœrore; *Trisſis eſt anima mea uſque ad mortem*, id eſt, ad eò, vt à morte parum abſit temporaria illa, de qua prius dixerat: *Va homini illi, per quem tradetur*, ſcilicet ad mortem.

2. Quid deprecatus fuerit, liquet: *Transfer à me calicem iſtum*: de quo ſcilicet Petro dixit: *Calicem, quem dedit mihi Pater, non uia ut bibam illum?* Non intellexit in Calice Iram & Maledictionẽ Dei; Quia tunc iſta, *Non mea voluntas fiat, ſed tua*, ſignificarent, voluntatem Patris fuiſſe, & ei ſe Chriſtum conformaſſe, vt Iram Dei incurreret, eaque ceu peccator abſorberetur, vt gehennam pateretur, Deus autem non uult mortem peccatoris. &c.

II. QVOMODO Chriſtus mortem deprecatus eſt?

I. *Voluntate Naturali*, inquam; non Deliberatã: qua de nos in quæſtione præcedenti. Affectus enim habuit Chriſtus humanos ac naturales; ſed non, vt in nos, inuoluntarios, aut rationem præuertentes: liberè eos in ſe ſuſcepit, quantum, quando, quoties uoluit: teſte *Aug. tract. 49. in Ioan. & lib. 14. Ciuit. Dei cap. 9. Gregor. Moral. lib. 3. c. 13. Hieron. in Matth. c. 26. Sic Ioan. II. Infremuit ſpiritu, & turbauit ſe ipſum. Sic, quia uoluit, cepit conuertiſtari & Mæſtus eſſe.*

2. *Voluntate Deliberata*, quæ poenas ac-

mortem cum Circumſtantiis, (ſc. opere obedientiæ, redemptione mundi, merito, &c.) atter dit; eas prorfus alacriter optauit, acceptauit &c. Vide ſuprà.

III. CVR MORTEM exhorruit Ieſus? Corn. Ianſenius aſſert CAUSAſ quatuor. 1. Paſſionis generalitas; quæ in omnibus, in quibus, pati homopotẽſt eſt paſſus. 2. Paſſionis qualitas, quæ eſt Crucifixio. 3. Complexionis nobilitas; cui dolores erant ſenſibiliores. 4. Doloris puritas, omni eũ cõſolatione deſtituit. Adde: Futurorum præſentia, & Patientis Dignitas. Vnde Hebra. *Recogitate eum, qui talem ſuſtinuit à peccatoribus aduerſus ſemetipſum contradictionem. Item peccatorum ingratitude; Ioan. 10. Multa bona opera operatus ſum inſer uos, propter quod eorum uuluis me interficere.*

Timor autem maledictus ille Caluianus, in Chriſtum nequaquam cadebat; iuxta Pſal 15. *Prouidebam Dominum in conſpectu meo ſemper: à dexteriſ eſt mihi, ne commouear.* Non igitur de ſalute ſua timuit ſibi Chriſtus, minus dubitauit: de quo nunc ſatis; inferius pluſcula. Porro de deſperatione.

QVÆSTIO XLVI.

An ſalutem ſuam funditus deſperarit IESVS?

LUTHERO-CALVINISTÆ pertinaciter affirmant.

LUTHERVS in Collop. menſal. fol. 102. b. *In agonia ſua neſciuit Chriſtus an pater ſuus cœleſtu Dnm eſſet, an diabolus. Hac tentatio expreſſit et ſudorem ſanguinum.* Nicolæus Gallus, apud Andræam in Fidei Lutheri cap. 4. *Chriſtus non ſolum ſub Pontio, ſed etiam ſub diabolo & matre eius in inferno pati debuit.*

LUTHERANI quædam, vt M. Lanchthon in *Lectione Commun. cap. de Fide*; bis dicit, Chriſtum ſuſcitatum grauiffimè cum tentatione de ſui abiectio.

BRENTIVS in Actoz. c. 2, ait dilectè: Chriſtum de-